

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

Становище

На Асоциация РОДИТЕЛИ

**относно предложения Законопроект за изменение и допълнение на
Закона за здравето, внесен от група народни представители от ПГ
„Обединени патриоти“**

Асоциация РОДИТЕЛИ категорично се присъединява към изразените позиции на граждани и неправителствени организации (Коалиция за живот без тютюнев дим, Гражданска инициатива „България без дим“, Асоциация на студентите-медици в България, Национална мрежа за децата и др.), срещу предложените промени на текстове в Закона за здравето, свързани с тютюнопушенето на обществени места като заведенията за развлечение и хранене.

Направените предложения са в разрез както с чл. 24 от Конвенцията за правата на детето, който предвижда, че държавите-страни по Конвенцията признават правото на детето да се ползва от най-високия достижим стандарт на здравословно състояние, така и с поетата национална политика за подобряване здравето на нацията и превенция на хроничните незаразни болести. В Националната здравна стратегия категорично е посочено, че нездравословното лично поведение има не само висока лична, но и обществена цена. Вредните навици или безотговорното поведение в обществена среда могат да доведат до увреждане на само на личното здраве, но и да застрашат здравето на другите. Вредата от пасивното пушене, на което биха били изложени децата, е безспорна и не бива по никакъв начин да се създават условия това да се случва. От огромно значение е и фактът, че за изграждането на здравословни модели у децата от изключителна важност са примерите, които те ежедневно виждат и общата атмосфера на приемане или неприемане на определен тип поведение. Осигуряването на информационно-образователни кампании и превенция на рисковото поведение, насочени към децата и младите хора, както и предоставянето на здравно-консултивни услуги за здравословен начин на живот, за превенция на злоупотребата с наркотици, тютюн и алкохол са много важни, но не по-малко важна е средата, в която децата и младите хора живеят и се социализират и тази среда не бива да наಸърчава тютюнопушенето.

В тази връзка са и нашите опасения, че с връщането на възможностите за употреба на тютюневи изделия на публични места като ресторани и места за развлечения, страната ни прави крачка назад и стимулира употребата им, вместо да отправя

АСОЦИАЦИЯ РОДИТЕЛИ

категорични послания към децата и младите хора за неприемливостта на такова поведение. Проучване на Световната здравна организация (СЗО) и УНИЦЕФ показва, че България е водеща по показател тютюнопушене и че 28.8% от българските ученици употребяват тютюн и тютюневи изделия. В групата между 13 и 15 години повече от половината български деца са опитвали цигара. Ранното пропушване е проблем, като е доказано, че ако тютюнопушенето не започне в ученическа възраст, вероятността това да се случи по-късно е много по-малка. Смята се, че в България около 20 000 души годишно умират в следствие на заболявания, свързани с дългогодишната употреба на тютюневи изделия. Повече от половината от тези пушачи са придобили навика именно в ученическа възраст. Същевременно и шансът възрастен пушач да се откаже от цигарите е толкова по-малък, колкото по-рано е пропушил, така че тук се налага изводът, че превенцията на пушенето сред децата и младите хора трябва да е приоритет в мерките срещу тютюнопушенето.

За нас е несъстоятелен аргументът на вносителите за отмяна на пълната забрана за тютюнопушене, че тя не се спазва. България е правова държава и би следвало да създава гаранции за спазване на законодателството, да защитава интересите на децата и гражданите от гледна точка на повишаване на тяхното общо здравно и социално благосъстояние, а не поради безпомощност да отменя нормативни актове от висока обществена значимост.

Ние настояваме съществуващата забрана в Закона за здравето да остане, като предлагаме усилията да се съсредоточат към засилване и подобряване на контрола и спазване на съществуващите правила, включително и към ограничаване продажбата на тютюневи изделия на деца.